

[...]

32.505/II/PF

[...]

Betreft: Economische zaken
Eentaligheid van de ambtenaren

Ter zittingen van 30 november, 14 december en 21 december 2000, hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan een klacht aangaande de volgende feiten.

Een eentalige, Franstalige ambtenaar die in de schoot van uw departement een betrekking van bestuurschef bekleedt, wordt door zijn onmiddellijke hiërarchische chef verplicht dossiers in beide talen te behandelen.

Die dossiers betreffen aanvragen tot het verhogen van de dagtarieven in instellingen die bejaarden opvangen. Die sector is onderworpen aan een prijsregeling en elke beslissing vertoont een menselijk aspect doordat zij, wanneer een verhoging wordt toegestaan, extra kosten oplevert voor de gasten van die instellingen.

Ook al worden de dossiers achteraf nagekeken door de hiërarchische overste, meent de ambtenaar niet voldoende Nederlands te kennen om een grondige studie tot een goed einde te brengen: "de woordenschat van de dossiers is dikwijls technisch, de materie wordt alsmear complexer en de reglementeringen verschillen van gewest tot gewest".

*

* *

Het principe van de eentaligheid dat voortvloeit uit de algemene inrichting van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT), geldt voor het personeel van de centrale diensten als regel. Dat personeel moet op de Nederlandse of op de Franse rol zijn ingeschreven volgens het taalstelsel van het toelatingsexamen dat in het Nederlands of in het Frans wordt afgelegd (artikel 43 van de SWT).

Dat de kennis van een andere taal dan die van de taalrol wordt opgelegd, is strijdig met de SWT.

Een uitzondering op de algemene regel van de eentaligheid der ambtenaren kan slechts worden gemaakt wanneer daarin uitdrukkelijk wordt voorzien door de wet. Zulks is onder meer het geval voor de bepalingen van artikel 47 betreffende de in het buitenland gevestigde diensten, die van artikel 43, § 3, 3^e lid, betreffende het tweetalige kader en die van artikel 43, §6, betreffende de tweetalige adjunct.

De verplichting om ambtenaren aan te stellen van de taalrol die overeenstemt met de taal van het te behandelen dossier vloeit voort uit de gelijktijdige toepassing van artikel 39 dat verwijst naar artikel 17 en de regels voor de behandeling van zaken in binnendienst vaststelt, en van artikel 43, §3, luidens welk de Koning voor iedere centrale dienst het aantal betrekkingen bepaalt dat aan het Nederlandse en het Franse kader dient toegewezen met inachtneming, op alle trappen van de hiërarchie, van het wezenlijk belang dat de Nederlandse

en Franse taalgebieden respectievelijk voor iedere dienst vertegenwoordigen.

Uit wat voorafgaat blijkt dat de ambtenaar een wettelijke kennis moet hebben van de taal waarin de zaak dient te worden behandeld; die taalkennis blijkt uit de inschrijving op een rol, terwijl een ambtenaar die op het tweetalig kader is ingeschreven, zonder onderscheid zaken van de beide taalrollen mag behandelen.

Dat artikel 17, § 1, van de SWT bepaalt dat de behandeling van de dossiers moet gebeuren zonder een beroep te doen op vertalers is trouwens een bepaling die uitgerekend werd ingevoerd om de behandeling door personeel van een andere taalrol te vermijden.

Bijgevolg acht de VCT de klacht ontvankelijk en gegrond. Van een eentalige ambtenaar eisen dat hij een andere taal kent dan die van zijn taalrol is strijdig met de bepalingen van de taalwetten.